Gemeenteraad

Uw brief van -

Uw kenmerk -

Ons kenmerk 1474230/1594974

Behandeld door Advies

Telefoon 14 0522 Bijlage(n) - Datum 10 februari 2022

Onderwerp Nadere toelichting raadsvoorstel kaders MeppelEnergie

Geachte leden van de raad,

Tijdens de commissievergadering van donderdag 3 februari j.l. heeft het college met uw raad gesproken over het raadsvoorstel met betrekking tot de financiële situatie van MeppelEnergie. Wij hebben u toegezegd te komen met een brief waarin we meer uitleg geven over de totstandkoming van de voorgestelde kaders.

Aanleiding van het raadsvoorstel
Zoals u weet verkeert MeppelEnergie in financieel zwaar weer. De verwachting dat MeppelEnergie op termijn een positieve businesscase zou krijgen, blijkt helaas niet uit te komen. Technisch gezien is MeppelEnergie failliet. Voor een toekomstbestendige onderneming is het noodzakelijk om eerder gemaakte afspraken te herzien en kritisch te kijken naar de verschillende taken en rollen bij de warmteproductie en –levering. Daar wordt door betrokken partijen aan gewerkt.

MeppelEnergie koopt warmte in bij de biomassacentrale van Croonwolter&Dros. Bij het transport gaat meer warmte verloren dan oorspronkelijk verwacht, zogeheten warmteverliezen. Dat betekent dat MeppelEnergie meer warmte inkoopt dan het in rekening brengt bij de eindgebruikers. Contractueel is vastgelegd dat de inkoopprijs van warmte is gekoppeld aan de (stijgende) gasprijzen (ACM-tarief). De werking van dit prijsmechanisme is toegelicht in de beantwoording van de technische vragen die ook bij de behandelde stukken van de raadscommissie zijn gevoegd.

Deze combinatie van factoren maakt de financiële situatie van MeppelEnergie steeds nijpender. MeppelEnergie schrijft iedere dag negatieve cijfers en de tekorten lopen door de stijgende ACM-tarieven iedere dag op. De tekorten worden voor een belangrijk deel gefinancierd door RENDO en andere schuldeisers. Dit betekent dat zonder ingrijpen een faillissement onafwendbaar is.

Doel van het raadsvoorstel
Het college wil dat de financiële problemen bij MeppelEnergie zo snel mogelijk worden opgelost. Dat is het doel van het voorliggende raadsvoorstel. De gesprekken om te komen tot een oplossing zijn al enige tijd gaande. Het onderzoek naar het staatsteunrechtelijk handelen van de gemeente heeft dit vertraagd. Naar het oordeel van het college was een zorgvuldig onderzoek nodig om tot een toekomstbestendige oplossing te komen. Het onderzoeksrapport heeft extra inzicht en juridische onderbouwing gegeven in de positie die we als gemeente en aandeelhouder hebben bij mogelijke oplossingen.

Het college wil de zoektocht naar een oplossing continueren en waar mogelijk versnellen. Daarbij is het goed te weten dat het college in haar rol als aandeelhouder de bevoegdheid heeft om al dan niet in te stemmen met een voorstel voor een nieuwe businesscase. Ook de keuze om te ontvlechten is in principe een collegebevoegdheid. Ondanks de urgente financiële situatie bij MeppelEnergie hecht het college er evenwel aan om hierover het gesprek te voeren met uw raad. Daarom hebben we u gevraagd een aantal kaders vast te stellen die ons richting geven bij het beoordelen van een eventuele oplossing.

Faillissement voorkomen
Het college is er veel aan gelegen om een faillissement te voorkomen, omdat de belangen van onze inwoners daarbij niet uitdrukkelijk worden meegenomen. De Warmtewet garandeert weliswaar de levering van warmte, maar dat geldt niet voor het leveren van koude.

Bij een faillissement wijst de minister een noodleverancier aan, die op termijn wordt vervangen door een definitieve leverancier. Daarmee verliezen we iedere vorm van invloed op een oplossing en kunnen we de belangen van onze inwoners niet adequaat behartigen. Een faillissement behoort naar het oordeel van het college alléén tot de mogelijkheden als de onderhandelingen niet tot een acceptabel resultaat leiden en een faillissement, gelet op de belangen van onze inwoners, een beter alternatief is.

Het college is zich ervan bewust dat met de voorliggende kaders de problemen die inwoners ervaren niet direct zijn opgelost. Dit voorstel is dan ook geen eindpunt, maar een vertrekpunt om de brede problematiek rond MeppelEnergie aan te pakken en op langere termijn duidelijkheid te verschaffen over de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, inclusief de gemeente Meppel.

Ontvlechten: geen doel op zich, wél het juiste moment
MeppelEnergie en CroonWolter&Dros zijn met elkaar in gesprek om te komen tot een nieuwe businesscase. Een eventuele oplossing zal door MeppelEnergie aan haar aandeelhouders worden voorgelegd. Het college stelt uw raad voor om als kader mee te geven te ontvlechten zodra een financieel gezonde situatie is gerealiseerd. Overigens, voor een toekomstbestendige businesscase is het niet noodzakelijk dat de gemeente haar aandelen van de hand doet.

In de Nota Verbonden Partijen (paragraaf 4.5) is geregeld dat heroverweging van financiële en bestuurlijke relaties plaatsvindt bij veranderingen die van grote invloed zijn op het voortbestaan van een verbonden partij, een wijzing van de doelstelling van een verbonden partij en/of bij een grote afwijking van voorgenomen of gerealiseerde activiteiten en prestaties. Deze situatie gaat zich

vermoedelijk voordoen omdat de onderhandelingen zullen leiden tot herziening van de overeenkomst tussen MeppelEnergie en CroonWolter&Dros. In het College Uitvoeringsprogramma (9.2.0 en 10.5.6) is bovendien opgenomen dat een onderzoek wordt uitgevoerd naar de haalbaarheid en effecten van ontvlechting.

Ontvlechting: inwoner centraal
Het publiek belang dat ten grondslag lag aan de deelname van de gemeente in MeppelEnergie is door veranderende omstandigheden niet langer aanwezig. Door onze aandelen van de hand te doen, kan de gemeente zich beperken tot haar wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving. Het college is van mening dat dit in het belang is van de inwoner. Aandeelhouders worden geacht het belang van een onderneming voorop te stellen, terwijl wij als gemeente de belangen van onze inwoners centraal willen stellen. Deze verschillende belangen komen niet noodzakelijkerwijs overeen. Daarom willen we van deze dubbelrol af.

Daar komt bij dat ontvlechting bijdraagt aan de duidelijkheid over welke verantwoordelijkheden betrokken partijen hebben. De afgelopen periode hebben we ervaren dat inwoners zich tot de gemeente wenden in de veronderstelling dat een aandeelhouder kan bijdragen aan een oplossing voor de door hen ervaren problematiek. Dat is niet of nauwelijks het geval. De verwachtingen die dit oproept bij inwoners versterkt het gevoel dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. Het college wil dat dit stopt.

Voor het college is ontvlechting geen doel op zich. Het primaire doel is een financieel gezond MeppelEnergie. Het heroverwegen van onze deelname in MeppelEnergie is daar onderdeel van. De gemeente Meppel stapt past uit MeppelEnergie als er een financieel gezonde situatie is gerealiseerd en de levering van warmte én koude aan inwoners probleemloos is gegarandeerd.

Hoe verder
Zoals gezegd zijn CroonWolter&Dros en MeppelEnergie met elkaar in gesprek om te komen tot een toekomstbestendige businesscase. Ook de Drentse Energie Organisatie, Rendo en de gemeente Meppel hebben aangegeven bereid te zijn bij te dragen aan een oplossing.

Het college verwacht dat de uitkomst van de gesprekken leidt tot een resultaat dat op grond van de statuten aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders moet worden voorgelegd. Daarmee kan het college haar invloed als aandeelhouder aanwenden om de belangen van inwoners te behartigen binnen de aan uw raad voorgestelde kaders.

Tot slot
We zijn in het verleden, samen met uw raad, met de volle overtuiging begonnen aan MeppelEnergie. De oorspronkelijke ambitie om een van de eerste gasloze wijken van Nederland te bouwen, hebben we bereikt. Nu MeppelEnergie in financieel zwaar weer verkeert, neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid en spant zich maximaal in om een toekomstbestendige situatie achter te laten voor alle betrokkenen.

Het college heeft de afgelopen periode invloed uitgeoefend om de directies van MeppelEnergie en CroonWolter&Dros ertoe te bewegen iets te doen aan de problemen die inwoners ervaren met de biomassacentrale en de dienstverlening

van MeppelEnergie. Vaststelling van de aan uw raad voorgestelde kaders dragen daaraan bij doordat daarmee onderstreept wordt dat een eventuele oplossing voor MeppelEnergie onze inwoners als uitgangspunt zal moeten nemen.

We vertrouwen erop u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

A.J. Kastelein	R.T.A. Korteland
secretaris	burgemeester